

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 29.12.2006
Sayı : 15.1

10/304

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Gerçek sahibi halkımız olan, yenilenemez ve tükenme özelliğinden dolayı gelecek nesillerin de hak sahibi olduğu madenlerimiz, kamu yararı gözetilerek planlanmalı ve üretilmelidir. Madencilik sektörü; diğer tüm sektörlerin temel hammaddesini sağlar. Sanayileşmenin lokomotifidir. Madencilğin ülke kalkınmasındaki önemi, madenlerimizin fazla miktarlarda üretilip, ham cevher şeklinde yurt dışına satılmasında değil, yerli sanayiye düşük maliyetle ve kaliteli girdi sağlamasındadır. Kendi kaynaklarını yok sayan, kaynaklarını kullanmayan bir ülkenin kalkınması mümkün değildir. Madenler, kalkınmanın temel unsurlarından en önemlisidir. Ülkelerin gelişmişliklerinin belirleyicisi olarak kabul edilen sanayi, enerji ve tarım sektörlerinin temellerini de madencilik oluşturmaktadır.

Ülkemizin zengin ve çeşitli maden yataklarına sahiptir. Türkiye, dünya madenciliğinde; 132 ülke arasında toplam üretim değeri itibarıyla 28.sırada; üretilen madenlerin sayısı itibarıyla 10. sırada yer almıştır. Ülkemizin dünya maden rezervleri içindeki payı yaklaşık % 0,5'dir. Ancak ülke ekonomisinde madenciliğin önemli bir yeri olduğu söylenemez. Madenciliğin yarattığı katma değer niceliği 4-5 milyar dolar olup, bunun GSMH içindeki payı ise % 1,5 dolayındadır. Gelişmiş ülkelerde ve diğer gelişmekte olan ülkelere madencilik sektörünün GSMH içindeki payı bizden çok fazladır. ABD'de % 4,2, Almanya'da % 4, Kanada'da % 7,5 ve Avustralya'da % 8,7 düzeyindedir. Miktar olarak bakıldığında bu oranların ifade ettiği rakamlar Almanya'da 30 milyar \$, ABD 'de ise 150 milyar \$'dır. Yani bu ülkelere madencilik önemini korumaktadır ve bu miktarlarla aramalarını, işletmelerini ve teknolojilerini geliştirmeleri mümkün olmaktadır. Gelişmekte olan diğer ülkelere baktığımızda ise madencilik sektörünün GSMH içindeki payının % 20'lerde olduğu görülmektedir. Gelişmekte olan bir ülke durumundaki Türkiye, bir yandan nüfus artışını besleyebilecek yatırım ve üretimi sağlamak, diğer yandan fert başına düşen milli geliri artırarak halkın refah düzeyini yükseltmek zorundadır.

Madencilik, doğası gereği içerdiği riskler nedeni dünyanın en ağır işkolu olup, bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetimi gerektirmektedir. Son 35 yıldır devletin küçültülmesi, kamunun faaliyet alanının daraltılması ile iktisadi etkinlik ve verimliliğin sağlanacağı savı ile uygulanmaya çalışılan girişimler sonucu, ülkemiz madencilik sektörü yarı yarıya küçültüldüğü gibi, nesillerin bilgi ve deneyim birikimi de darmadağın edilmiştir. Bir yandan ülkemiz madencilik kuruluşlarındaki mevcut birikimin reddedilerek, madencilik üretimlerinin yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi ve kuruluşlara bırakılması, diğer yandan kamusal denetimin iyice gevşetilmesi kazaların artmasına neden olmaktadır. Sektörde yaşanan iş kazaları artarak devam etmektedir. 2007 yılında 100'e yakın kişi ölmüştür. Pek çok işçi de sakat kalmış ya da uzuv kaybına uğramıştır.

Madencilik sektörü emek yoğun bir sektördür. Bir maden çalışanı, 12 kişiyi de dolaylı olarak istihdam etmektedir. Ayrıca madencilik faaliyetleri kırsal kesimlerde yapılmaktadır. Bu nedenle sektörün, hem işsizliği önlemede hem de iç göçü dengelemede çok ciddi bir rolü bulunmaktadır. Maden mühendisleri arasında işsizlik ciddi boyutlardadır. Maden Mühendisleri Odası kayıtlarına göre üyelerinin % 35'i işsiz gözükmemektedir. Ücretleri erozyona uğramış ve çalışma koşulları daha da bozulmuştur. Kamu kesiminde çalışanların ekonomik ve sosyal durumları, eğitim düzeyleri ve üstlendikleri sorumluluklar ile bağdaşmayacak şekilde gerilemiştir. Mühendislerin ücretleri, yoksulluk sınırının altına düşmüştür. Özel sektörde çalışan mühendislerin durumları daha da vahimdir. İş güvencesinden yoksun, ilkel çalışma koşulları içinde çalışmaktadırlar. Planlama ve ihtiyaç durumu gözetilmeden açılan Maden Mühendisliği Bölümleri çok fazla mezun vermektedir. En verimli yıllarını ve ailelerinin kısıtlı kaynaklarını maden mühendisi olmak için harcayan insanların mezuniyet sonrası karşılaştıkları tablo, gerçekten son derece acıdır. Uzun vadeli kalıcı politikalar tespit edilirken maden potansiyelimiz sağlıklı bir şekilde belirlenmeli ve doğal kaynaklarımızın tükenebilirliği göz önüne alınmalıdır. Madencilik sektörümüzün GSMH içindeki payının artırılması, maden sektöründe üretim, işletme, pazarlama ve satış aşamaları dahil sektörünün içinde bulunduğu A'dan Z'ye tüm sorunların tespiti, bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin tespiti, sektördeki belirsizliklerin en aza indirilmesi, etkin, kalıcı, uzun vadeli politikaların belirlenmesi, Dünyayı saran ekonomik krizin sonuçlarının ülkemizde de tam anlamıyla hissedilmeye başlandığı bugünlerde madencilik sektörünün yolunun açılması ve bu konu ile ilgili neler yapılabileceğinin tespiti için Anayasanın 98.İçtüzüğünün 104. madde hükümleri uyarınca meclis araştırması yapılmasını saygıyla dileriz. 17.12.2008

1. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
2. Nesrin BAYTOK - Ankara
3. Ali KOÇAL - Zonguldak
4. Fevzi TOPUZ - Muğla
5. Sacid YILDIZ - İstanbul
6. Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
7. Muharrem İNCE - Yalova
8. Ahmet ERSİN - İzmir
9. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
10. Atilla KART - Konya
11. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
12. Metin ARİFAĞAOĞLU - Artvin
13. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
14. Tekin BİNGÖL - Ankara
15. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU - Malatya
16. Eşref KARAIBRAHİM - Giresun
17. Canan ARITMAN - İzmir
18. Nevin Gaye ERBATUR - Adana
19. Rasim ÇAKIR - Edirne
20. İsa GÖK - Mersin
21. Akif EKİCİ - Gaziantep
22. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
23. Erol TINASTEPE - Erzincan
24. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
25. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale
26. Hulusi GÜVEL - Adana
27. Şevket KÖSE - Adıyaman
28. Tacidar SEYHAN - Adana
29. Selçuk AYHAN - İzmir
30. Çetin SOYSAL - İstanbul
31. Zekeriya AKINCI - Ankara
32. Gürol ERGİN - Muğla
33. Kemal DEMİREL - Bursa
34. Malik Ecdar ÖZDEMİR - Sivas
35. Hüseyin ÜNSAL - Amasya
36. Rahmi GÜNER - Ordu
37. Tayfur SÜNER - Antalya
38. Osman KAPTAN - Antalya